

Cikkismertetés: Mi a hatékony együttműködés titka az egészségfejlesztésben (is)?

Article review: What is the secret to effective collaboration in health promotion (too)?

Ismertető:	Devosa Iván ¹ ✉
Ismertetett cikk:	Corbin J, Jones HJ, Barry MM. "What makes intersectoral partnerships for health promotion work? A review of the international literature." <i>Health Promotion International</i> 2018. 1;33(1): 4–26. doi: 10.1093/heapro/daw061
Beküldve:	2021. 02. 03.
Doi:	10.24365/ef.v62i2.5921
Kulcsszavak: Keywords:	partnerség; szakirodalmi áttekintés; ágazatközi partnerségek; egészségpolitika partnership; literature review; intersectoral partnerships; health policy

HÁTTÉR

Az Egészségügyi Világszervezet (*World Health Organization, WHO*) szorgalmazza az „Egészséget minden szakpolitikában” megközelítést, vagyis az ágazatközi partnerségek létrehozását és fenntartását a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében, hiszen az egészséget meghatározó legfontosabb tényezők jelentős része az egészségügyön kívül található. A partnerségi együttműködéssel kapcsolatos nemzetközi szakirodalom átfogó áttekintése, illetve az egészséget támogató és gátló folyamatokkal kapcsolatos eredmények ismertetése feltárja a különböző partnerek együttműködésének rejtett oldalait. Hat adatbázis áttekintése során (CINAHL, ERIC, Medline, PsychINFO, Web of Science és PubMed) a szakemberek olyan kulcsszavakat választottak, amelyek segítségével az egészségfejlesztési partnerségeket vizsgáló tanulmányok közül, kifejezetten az együttműködési folyamatokat feltáró publikációkra összpontosíthatnak. Kutatásuk során megállapították, hogy a 2007. januárjától 2015. júniusáig közzé-

tett publikációk közül 26 tanulmány tartalmaz kvantitatív (n=8), kvalitatív (n=10) vagy vegyes módszerű (n=8) tervet a partnerségi együttműködési folyamatok vizsgálatára, így nem találtak egységes, összehasonlítható eredményeket.

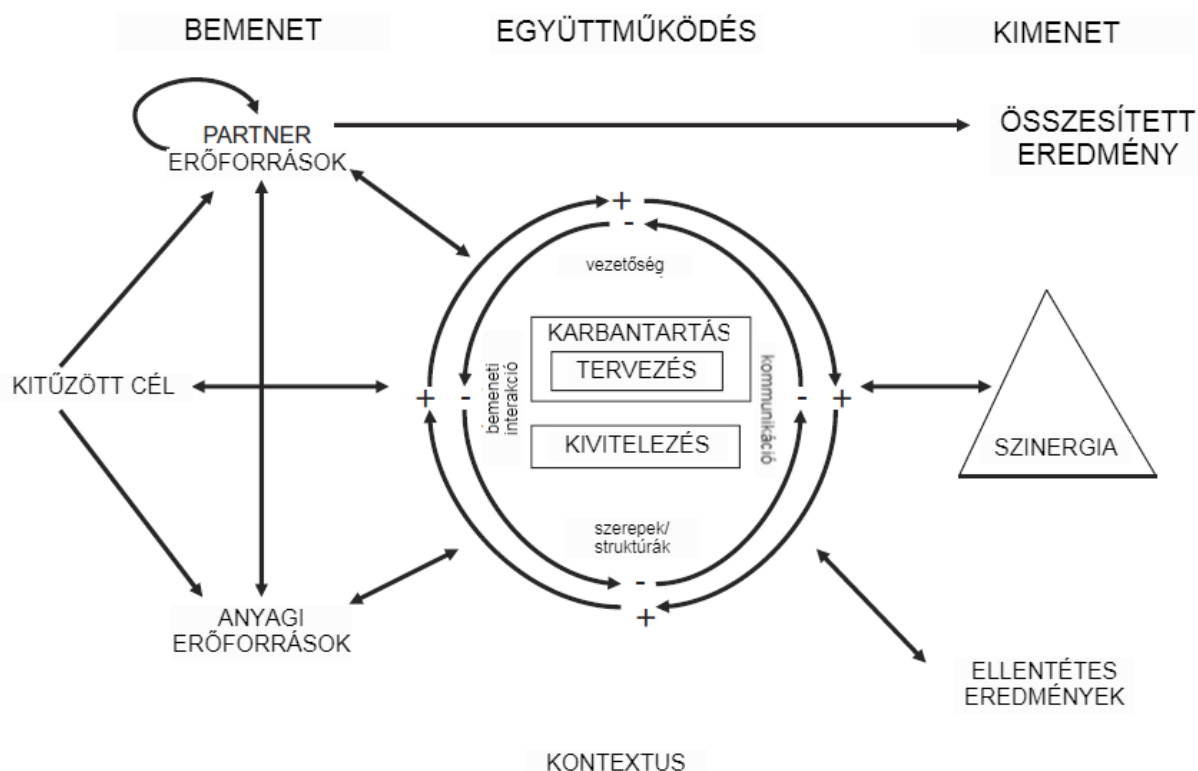
MÓDSZER

A szakemberek vizsgálati módszerként az együttműködés Bergen-féle modelljét választották (*The Bergen Model of Collaborative Functioning, BMCF*), mely egyike azon kevés elméleti keretrendszernek, amit számos különféle egészségfejlesztési kezdeményezésben gyakorlatban is teszteltek.

A BMCF a bemeneteket, az együttműködés folyamatát és a kimeneteket ábrázolja: az együttműködés folyamata a rendszeren belül ciklikus és interaktív. [1. ábra] A bemenetek a következők: partnerek, mint erőforrások; a kitűzött cél; és a pénzügyi források, amelyek motiválják a dinamikus működést (a modellben nyílak ábrázolják).

¹ Károli Gáspár Református Egyetem Tanítóképző Főiskolai Kar, Kecskemét

1. ábra: A Bergen-féle együttműködési modell

Forrás: saját szerkesztésű ábra

EREDMÉNYEK

A BMCF alapján a szakemberek a sikeres kooperáció titkát kilenc alapvető elemhez kötik:

1. Legyen közös a kitűzött cél, ami álljon összhangban a partnerek egyéni vagy intézményi céljaival;
2. Legyen széles a különböző partnerek részvételi köre, legyen egyensúly az emberi és pénzügyi erőforrások között;
3. Legyen bizalomra és befogadásra ösztönző vezetés;
4. Kommunikáció figyelemmel kísérése, és alkalmazkodni annak változásaihoz;
5. A formális és informális szerepek egyensúlya céltól függően;

6. Kezdetből fogva bizalmat kell építeni a partnerek között;
7. Legyen egyensúly a fenntartás és a kivitelezési tevékenységek között;
8. A politikai, gazdasági, kulturális, társadalmi és szervezeti összefüggések hatásának mérlegelése;
9. A folyamatos fejlődés érdekében a partner véleményének figyelembevétele az együttműködés teljes időtartama alatt.

KÖVETKEZTETÉSEK

További kutatásokra van szükség (e folyamatok között is), hogy még pontosabban megértsük, az ágazatközi partnerségek miként és hogyan befolyásolják a hosszabb távú eredményeket.

TANULSÁGOK A HAZAI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A fenti eredmények ismeretében megállapíthatjuk, hogy a magyarországi projektek és egészségfejlesztő tervek is sokszor azon buknak el, hogy a különböző szektorból érkező partnerek nem tudnak együttműködni: nem a szándék hiánya, hanem kommunikációs problémák miatt. A hazai szakemberek számára is fontos lenne egy olyan módszertan kidolgozása, amely lehetővé tenné, hogy a teljesen más területen működő szervezetek sikeresen tudjanak együttműködni egy-egy közös projekt kivitelezésében. Érdemes lenne a már megvalósult vagy megvalósulás alatt álló többszereplős projekteket is megvizsgálni például a BMCF alapján, így még idejekorán feltárni az esetleges együttműködést akadályozó okokat. Ez segítené a Népegészségügy 3.0 bevezetését is, melynek egyik kulcsfontosságú kérdése, hogy a szükséges információk hatékonyan áramoljanak az egyes résztvevők között.¹

HIVATKOZÁSOK

---

¹ Vitrai J. Cikkismertetés: Népegészségügy 3.0. Egészségfejlesztés, 60(4), 46–51. 2019. doi: [10.24365/ef.v60i4.500](https://doi.org/10.24365/ef.v60i4.500)